

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ
ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΧΡΕΟΥΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ
ΧΡΕΟΥΣ

Ταχ. Δ/ση : Λ. Θηβών 196-198
Ταχ. Κώδ. : 18233, Αγ. Ι. Ρέντης
Πληροφορίες : Ε.Καραβέλα
Τηλέφωνο : 213-2125716
Email : e.karavela@keyd.gov.gr

ΠΡΟΣ : Υπουργείο Εθνικής
Οικονομίας και Οικονομικών
Υπηρεσία Συντονισμού
Γραφείο Νομικών και
Κοινοβουλευτικών θεμάτων
Χαρ. Τρικούπη 6-10, 10679 Αθήνα
Υπ' όψιν κ. Κ. Γκαμπέτα
Email:
yp.synt.grammateia@minfin.gr

ΘΕΜΑ: «Απάντηση στην υπ' αριθμ. πρωτ. 3557/2025 Ερώτηση
Κοινοβουλευτικού Ελέγχου».

ΣΧΕΤΙΚΑ: Το υπ' αριθμ. πρωτ. 32241ΕΞ2025 έγγραφό σας.

Σε απάντηση της εν θέματι Ερώτησης του Βουλευτή της κοινοβουλευτικής ομάδας «Ελληνική Λύση», Βασιλείου Βιλιάρδου, με θέμα: «Ο εξωδικαστικός Μηχανισμός Ρύθμισης οφειλών εξοντώνει τους δανειολήπτες συμπεριλαμβάνοντας τους τόκους υπερημερίας στα ποσά προς ρύθμιση πολλαπλασιάζοντας την αρχική οφειλή» σε σχέση με τα ζητήματα που τίθενται σε αυτήν, στο μέτρο που αυτά εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, σας γνωρίζουμε τα κάτωθι:

Α. Το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών λαμβάνει υπόψη του ότι το πρόβλημα της υπερχρέωσης καλούνται να αντιμετωπίσουν νοικοκυριά και επιχειρήσεις, τόσο εξαιτίας της πολυετούς οικονομικής κρίσης, όσο και στο πλαίσιο έκτακτων προβλημάτων που ανέκυψαν τα τελευταία χρόνια, όπως αυτό της πανδημίας του κορωνοϊού ή άλλων έκτακτων φυσικών καταστροφών και ότι οι οικονομικές δυνατότητες των πολιτών και των επιχειρήσεων, που δραστηριοποιούνται σε όλο το εύρος της οικονομίας, δεν είναι οι ίδιες και η λήψη μέτρων οικονομικής ενίσχυσης και η παροχή οικονομικών διευκολύνσεων για την περαιτέρω στήριξή τους είναι καταλυτικής σημασίας για τη κοινωνική συνοχή και την αντιμετώπιση των απρόσμενων εξελίξεων των τελευταίων ετών, ενώ αναδεικνύει την κρατική ευθύνη.

Συνακόλουθα, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, έχει ήδη προβεί σε στοχευμένες ενέργειες και πλήθος μέτρων ανακούφισης και διευκόλυνσης των δανειοληπτών, ανεξαρτήτως της ιδιότητας αυτών ως πρωτοφειλετών, συνοφειλετών ή εγγυητών, με σκοπό την αντιμετώπιση του προβλήματος του ιδιωτικού χρέους για το σύνολο των πολιτών καθόλα τα στάδια των οικονομικών συναλλαγών με χρηματοδοτικούς φορείς, προκειμένου αφενός να διασφαλίζεται η επιτυχής αναδιάρθρωση οφειλών του αφετέρου να αποφεύγεται το ίδιο το στάδιο του πλειστηριασμού ακίνητης περιουσίας τους.

Έτσι, για να αντιμετωπισθεί το μείζονος σημασίας ζήτημα της αστικής και εμπορικής αφερεγγυότητας, το οποίο καλούνται να αντιμετωπίσουν και να διαχειριστούν όλοι οι Έλληνες πολίτες τα τελευταία χρόνια, η Πολιτεία ανέλαβε και συνεχίζει να αναλαμβάνει σημαντικές νομοθετικές πρωτοβουλίες, θεσπίζοντας, αφενός μόνιμα εργαλεία διευθέτησης του ιδιωτικού χρέους εναρμονισμένα με την ευρωπαϊκή νομοθεσία, όπως το Ν. 4738/2020 «Νέο Θεσμικό Πλαίσιο Ρύθμισης Χρεών, Πτώχευσης και Απαλλαγής Φυσικών και Νομικών Προσώπων από τα Χρέη- 2η Ευκαιρία, όπως παρατίθεται υπό Γ, τον Κώδικα Δεοντολογίας Ν. 4224/2013, αφετέρου Προγράμματα ενίσχυσης και υποστήριξης πληττόμενων δανειοληπτών ή πολιτών, οι οποίοι έχουν περιέλθει σε συνθήκες ευαλωτότητας (λ.χ. Νόμος 4916/2022 άρθρα 13 επ. «Ενδιάμεσο Πρόγραμμα Κρατικής Στήριξης Πρώτης Κατοικίας Ευάλωτων Νοικοκυριών»).

Τα δε μέτρα που έχει λάβει, έχουν ήδη αποδώσει σε ικανό βαθμό, όπως αποδεικνύουν τα μεγέθη ως κατωτέρω υπό Γ.

Β. Αναφορικά με το ζήτημα που τίγεται με την υπό κρίση ερώτηση σχετικά με τους τόκους υπερημερίας και την συμπερίληψη αυτών στο προς ρύθμιση κεφάλαιο, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Καταρχάς, ως συμβατικό επιτόκιο μίας δανειακής σύμβασης, νοείται το επιτόκιο επί του κεφαλαίου που έχει συμφωνηθεί με την δανειακή σύμβαση, ενώ επιτόκιο υπερημερίας νοείται το επιτόκιο με το οποίο υπολογίζονται οι τόκοι επί των ληξιπρόθεσμων οφειλών. Οι τόκοι υπερημερίας με τη σειρά τους χωρίζονται σε συμβατικούς, ήτοι τόκους που χρεώνονται εντός του λογαριασμού που εκτοκίζεται και σε εξωλογιστικούς, που χρεώνονται σε διαφορετικό λογαριασμό εξωλογιστικά ή άλλως μη λογιστικοποιημένους.

Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 12 παρ. 1 του Ν. 2601/1998, οι οφειλόμενοι στα πιστωτικά ιδρύματα σε καθυστέρηση τόκοι ανατοκίζονται, εφόσον τούτο συμφωνηθεί από την πρώτη ημέρα της καθυστέρησης. Οι τόκοι που προκύπτουν προστίθενται στο ληξιπρόθεσμο κεφάλαιο **ανά εξάμηνο κατ' ελάχιστο όριο**, είτε πρόκειται για συμβάσεις δανείων είτε για συμβάσεις αλληλόχρεου λογαριασμού. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται η διάταξη του άρθρου 112 του ΕισΝΑΚ. Εάν δεν υπάρχει συμφωνία ανατοκισμού. Ισχύουν οι σχετικές διατάξεις του ΑΚ και του εισαγωγικού νόμου αυτού...». Από τις διατάξεις αυτές σαφώς συνάγεται ότι οι οφειλόμενοι στα πιστωτικά ιδρύματα σε καθυστέρηση τόκοι ανατοκίζονται από την πρώτη ημέρα της καθυστέρησης κατά τη διάρκεια λειτουργίας του δανείου ή του αλληλόχρεου λογαριασμού, εφόσον αυτό συμφωνηθεί μεταξύ των συμβαλλόμενων, η δε περί ανατοκισμού συμφωνία, ισχύει υπό το χρονικό περιορισμό, οι τόκοι να προστίθενται στο ληξιπρόθεσμο κεφάλαιο κάθε εξάμηνο, κατ' ελάχιστο όριο (ΟΛΑΠ 13/2006, ΑΠ 5011/2011, ΑΠ 121/2009, ΕφΑΘ 2407/2021, ΕφΠατρ 380/2021, ΕφΠατρ 58/2021, Τ.Ν.Π. «Νόμος»).

Επιπλέον σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 150 του Ν. 4261/2014, με τίτλο «Πρόσβαση στη δραστηριότητα των πιστωτικών ιδρυμάτων και προληπτική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ), κατάργηση του ν. 3601/2007 και άλλες διατάξεις»: «Τα πιστωτικά ιδρύματα που

εδρεύουν στην Ελλάδα υποχρεούνται να παύουν τη λογιστικοποίηση των τόκων των δανείων ή λοιπών πιστώσεων που χορηγούν, υπό οποιαδήποτε μορφή, περιλαμβανομένων των απαιτήσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις με βάση το Ν. 1665/1986 (Α' 194), μετά τη συμπλήρωση χρονικού διαστήματος κατά το οποίο λογισθέντες τόκοι επί των δανείων ή λοιπών πιστώσεων αυτών παραμένουν ανείσπρακτοι και το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες προκειμένου περί οφειλών από δάνεια προς φυσικά πρόσωπα που εξασφαλίζονται πλήρως με ακίνητα και τους τρεις (3) μήνες προκειμένου για οφειλές από λοιπές πιστοδοτήσεις. Μετά την πάροδο του ως άνω διαστήματος επιτρέπεται μόνο ο εξωλογιστικός προσδιορισμός των τόκων, περιλαμβανομένων και των τυχόν τόκων υπερημερίας και εξ ανατοκισμού όπου επιτρέπεται, οι οποίοι θα λογιστικοποιούνται όταν και εφόσον εισπράττονται..... Ειδικά προκειμένου περί δανείων ή λοιπών πιστώσεων με τη μορφή αλληλόχρεων λογαριασμών, εφόσον οι λογιζόμενοι και μη εισπραττόμενοι τόκοι προσαυξάνουν τα χρεωστικά υπόλοιπα των λογαριασμών, θα πρέπει να υπάρχει τουλάχιστον ισόποση πίστωση των λογαριασμών αυτών εντός του τριμήνου που έπεται της ημερομηνίας λογισμού των τόκων προκειμένου να μην παύσει ο εκτοκισμός των δανείων ή λοιπών πιστώσεων».

Από τις παραπάνω διατάξεις προκύπτει ο ανατοκισμός των τόκων (κεφαλαιοποίηση των καθυστερούμενων τόκων) είναι νόμιμη, υπό τις προϋποθέσεις του νόμου, όπως νόμιμη είναι και η επιδίωξη είσπραξή τους από την δανείστρια τράπεζα, αφού αποτελούν και αυτοί μέρους του οφειλόμενου κεφαλαίου (βλ. σχετ. ΑΠ 1048/2022 και ΕφΠατρ 65/2022 ΝΟΜΟΣ).

Προκύπτει, επίσης, ότι αν τέτοιοι τόκοι (τόκοι επί των καθυστερούμενων τόκων) παραμείνουν ανείσπρακτοι για το αναφερόμενο ως άνω, κατά περίπτωση, χρονικό διάστημα δεν επιτρέπεται να λογιστικοποιούνται, και όχι ότι δεν οφείλονται, αφού γενεσιουργός αιτία της οφειλής τόκων επί τόκων-όπως και κάθε ενοχής-δεν μπορεί παρά να είναι είτε διάταξη νόμου είτε η σύμβαση (ΑΠ 821/2024).

Τέλος, επισημαίνεται ότι ο νόμος 4738/2020 και οι εξουσιοδοτικές αυτού διατάξεις προβλέπουν τη διαγραφή οφειλών τόσο για το κεφάλαιο όσο και για τους τόκους και προσαυξήσεις, προς το Δημόσιο, τους ΦΚΑ, τις τράπεζες

και τις εταιρείες διαχείρισης δανείων με την προϋπόθεση της πλήρους αποπληρωμής του ποσού που θα προκύψει από τη ρύθμιση οφειλών. Ειδικότερα, το υπολογιστικό εργαλείο προσδιορίζει τα ποσά αποπληρωμής και καθορίζει τις δόσεις, συγκεκριμένα κατανέμει το ελάχιστο ποσό που θα λάμβαναν όλες οι οφειλές από την άσκηση ρευστοποίησης, υπολογίζει την Εναπομένουσα Ικανότητα Αποπληρωμής που δύναται να κατανεμηθεί στις οφειλές των καταλαμβανόμενων πιστωτών, κατανέμει την Εναπομένουσα Ικανότητα Αποπληρωμής και καθορίζει σε μηνιαίες δόσεις τα ποσά αποπληρωμής ανά καταλαμβανόμενο πιστωτή και τέλος προσδιορίζει τις επιτρεπόμενες διαγραφές των ποσών που δεν μπορούν να καλυφθούν, με τους σημαντικότερους κανόνες περί διαγραφής να είναι:

- πραγματική οικονομική αδυναμία του οφειλέτη, των συνοφειλετών και εγγυητών και εμπορική αξία της περιουσίας μικρότερη του ύψους της οφειλής
- Διαγραφή έως 75% της βασικής οφειλής προς το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης στην περίπτωση των διμερών διαπραγματεύσεων ή στις πολυμερείς διαπραγματεύσεις όταν η προσφερόμενη λύση από τους χρηματοδοτικούς φορείς προκύπτει από την αντιπρόταση των πιστωτών
- Διαγραφή έως 80% των απαιτήσεων των χρηματοδοτικών φορέων (και έως του συνόλου των τόκων υπερημερίας για τους οποίους δεν υπάρχει όριο)
- Διαγραφή έως 95% των προστίμων του Δημοσίου & 85% προσαυξήσεων - τόκων εκπρόθεσμης καταβολής του Δημοσίου & Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης (άρθρο 8Δ της με αριθμό 67360ΕΞ 2021 ΚΥΑ περί ρύθμισης τεχνικών και λεπτομερειακών θεμάτων της διαδικασίας διαπραγμάτευσης στο πλαίσιο του εξωδικαστικού μηχανισμού (ΦΕΚ 2499Β2021)).

Γ. Σύμφωνα δε με τις εκθέσεις προόδου που συντάσσονται από τη Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους ήδη συνολικά, **μέχρι τέλος Φεβρουαρίου του 2025** έχουν πραγματοποιηθεί 31.953 επιτυχείς ρυθμίσεις οφειλών μέσω του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών του ν. 4738/2020, που αντιστοιχούν σε 10,45 δις. ευρώ αρχικών οφειλών, εκ των οποίων τα 6,4δις ευρώ αντιστοιχούν σε διμερείς ρυθμίσεις (ρυθμίσεις με πιστωτές του Δημοσίου) και 4,05 δις ευρώ σε πολυμερείς. Ο μέσος όρος μηνιαίων

ρυθμίσεων του τελευταίου εξαμήνου αγγίζει τις 1.600. Σε υψηλά επίπεδα βρίσκονται και οι νέες εκκινήσεις αιτήσεων στην πλατφόρμα όπως και οι οριστικές υποβολές μηνιαίως (μ.ό. εξαμήνου άνω των 5400 και 2700 αντιστοίχως). Οι απορρίψεις των οφειλετών τον Φεβρουάριο ανήλθαν σε 30% στις πολυμερείς και 22% στις διμερείς ενώ, το ποσοστό εγκρισιμότητας των ρυθμίσεων, στα πλαίσια της πλατφόρμας του εξωδικαστικού μηχανισμού από τους χρηματοδοτικούς φορείς βρίσκεται στο 67,5%, και παρουσιάζεται και ονομαστικά παρέχοντας πλήρη πληροφόρηση ανά φορέα.

Επιπλέον, αναφορικά με τη νέα νομοθέτηση για υποχρεωτικότητα αποδοχής από τους Χ.Φ. στις αιτήσεις ευάλωτων:

- υπάρχουν στην πλατφόρμα 6.156 αιτήσεις ευάλωτων εκ των οποίων οι 4.034 ολοκληρωμένες (2.896 επιτυχείς και 1.138 μη-επιτυχείς)
- Η πλειοψηφία των μη-επιτυχών είναι απορρίψεις οφειλετών, καθώς οι Χ.Φ. και το Δημόσιο απορρίπτουν μόνο σε περιπτώσεις που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής

Στις αιτήσεις των ΑΜΕΑ έχουμε 127 ολοκληρωμένες, εκ των οποίων οι 72 είχαν επιτυχή έκβαση (σωρευτικό νούμερο έως Φεβρουάριο 2025).

Παράλληλα, 169 οφειλέτες κατάφεραν να αναστείλουν προγραμματισμένους πλειστηριασμούς κάνοντας χρήση του μέτρου της προκαταβολής.

Εν κατακλείδι, θα πρέπει να υπογραμμιστεί ότι η Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους με αίσθημα ευθύνης, ορθολογισμού και αλληλεγγύης παρακολουθεί τη σωστή τήρηση του νομοθετικού πλαισίου προκειμένου να εξασφαλίζεται η πιστή τήρησή του από όλους και κυρίως από τους πιστωτές, μετέχει των κρίσιμων εξελίξεων και συμβάλλει με συνέπεια στο έργο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, αξιοποιώντας ιδίως την εμπειρία της στη λειτουργία των νομοθετικών εργαλείων ρύθμισης οφειλών, καταθέτοντας τη γνώση της για θεσμική ευελιξία και αντικειμενική αναγνώριση της οικονομικής αδυναμίας των πολιτών στο πλαίσιο των ρυθμίσεων οφειλών, λαμβάνοντας υπόψη τις

διεθνείς δεσμεύσεις της χώρας και τους περιορισμούς των οδηγιών και κανονισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Η Γενική Γραμματέας

Θεώνη Αλαμπάση